

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121325925
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121325925.1

Uznesenie

Banskej Bystrici ako súd druhej inštancie v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD. a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava - Ružinov, IČO: 31 335 004 proti žalovanému Y. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. Q. XXXX/XX, XXX XX A. o zaplatenie 117.021,50 EUR s príslušenstvom, o späťvzatie žaloby po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 8Csp/9/2022-92 zo dňa 17. mája 2022 takto

rozhodol:

I. Späťvzatie žaloby nepripúšťa.

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov druhoinštančného konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom sp. zn. 8Csp/9/2022-92 zo dňa 17. mája 2022 v prvej výrokovej vete zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 117.021,50 Eur s príslušenstvom. V druhej výrokovej vete priznal žalovanému nárok voči žalobcovi na trovy konania v rozsahu 100%.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o stavebnom sporení, na základe ktorej bola následne uzatvorená so žalovaným zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 03. 06. 2015, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 135.000,- Eur. Z dôvodu riadneho neplnenia povinností zo strany žalovaného pri riadnom a včasnom splácaní úveru žalobca vyzval žalovaného listom zo dňa 03.10.2017 na doplatenie omeškaných splátok s upozornením, že v prípade ich nedoplatenia bude žalobca žiadať splatenie celého úveru pred dohodnutou dobou splatnosti. Pretože žalovaný nedoplatil v určenej lehote dlžné splátky, žalobca vyhlásil dňa 16.01.2018 mimoriadnu splatnosť úveru a listom zo dňa 15. 03. 2021 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že aplikujúc ust. § 54a Občianskeho zákonníka po posúdení žalobcom uplatneného nároku dospel okresný súd k záveru o jeho premlčaní, keď k zosplateniu úveru došlo z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 15.11.2017 a premlčacia 3-ročná lehota podľa Občianskeho zákonníka začala plynúť dňom nasledujúcim po dni splatnosti tejto splátky, t. j. od 16.11.2017 a uplynula dňa 16.11.2020. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 04.05.2021, t. j. po uplynutí premlčacej doby, okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Uvedený rozsudok bol doručený žalobcovi dňa 30.05.2022 a žalovanému dňa 17.06.2022. Dňa 10.06.2022 bolo doručené okresnému súdu zo strany žalobcu späťvzatie žaloby v celom rozsahu bez uvedenia dôvodu s odkazom na ust. § 144 CSP.

5. Na výzvu okresného súdu sa žalovaný podaním zo dňa 28.07.2022 vyjadril, že so späťvzatím žaloby nesúhlasí z dôvodu jeho právnej istoty v tom, že bude existovať právoplatný rozsudok o zamietnutí žaloby žalobcu, čo do budúca zakladá prekážku res iudicata. Týmto bude odstránené riziko, že by sa žalobca domáhal svojej premlčanej pohľadávky inými spôsobmi. Žalobca sa k nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby nevyjadril.

6. Podľa § 370 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

7. Podľa § 370 ods. 2 CSP súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že po doručení rozsudku súdu prvej inštancie žalobcovi, tento voči nemu odvolanie nepodal a v rámci lehoty na podanie odvolania zbral bez uvedenia dôvodu svoju žalobu v celom rozsahu späť. Žalobca teda využil svoje dispozičné oprávnenie a vzal žalobu späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie avšak skôr, ako toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

9. Pretože na výzvu okresného súdu žalovaný so späťvzatím žaloby nesúhlasil, súd druhej inštancie posudzoval, či dôvody uvádzané žalovaným sú tak vážne, že obmedzujú dispozičné oprávnenie žalobcu, ktoré je jednou zo základných zásad civilného sporového konania.

10. Či na strane žalovaného ide o vážne dôvody na nesúhlas so späťvzatím žaloby posudzuje súd ad hoc vždy podľa individuálnych okolností prípadu. Je pritom povinný zohľadniť nielen skutkové a právne špecifiká, vrátane povahy žalobou uplatneného nároku, ale aj možné dôsledky zastavenia konania na hmotnoprávny vzťah medzi stranami sporu a na mieru a závažnosť ohrozenia práv a oprávnených záujmov žalovaného. Vážne dôvody nesúhlasu so späťvzatím žaloby nemusia mať pritom nevyhnutne právny základ. Môže ísť o dôvody etické, morálne, ekonomické a podobne, keď z ich povahy vyplýva, že sú žalovaným odôvodnene považované za tak závažné, že opodstatňujú pokračovanie v spore a meritórne rozhodnutie proti vôli žalobcu. Takéto dôvody prichádzajú do úvahy napríklad v konaniach o ochranu osobnostných práv alebo v konaniach o ochranu proti nekalej súťaži, kde môže mať prípadný zamietavý rozsudok pre žalovaného osobitný význam. Z hľadiska povahy predmetu konania však nie sú a priori vylúčené žiadne súdne spory, v ktorých by mohol žalovaný účinne uplatniť vážne dôvody na nesúhlas so späťvzatím žaloby alebo jej časti. Dôvod nesúhlasu so späťvzatím žaloby musí v konaní tvrdiť a preukázať žalovaný. Jeho posúdenie vyžaduje náležitú mieru objektivizácie zo strany súdu a zohľadnenie hypotézy, či by ktokoľvek v právnom postavení žalovaného mohol opodstatnene považovať prezentovaný dôvod nesúhlasu so späťvzatím žaloby za vážne. Samotné subjektívne presvedčenie žalovaného o vážnosti ním uvedeného dôvodu bez ďalšieho na nepripustenie späťvzatia nepostačuje.

11. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 136/2010 okrem iného vyplýva: „Späťvzatie žaloby (návrhu na začatie konania) je jedným zo širokej škály dispozičných oprávnení žalobcu ako účastníka konania s postavením tzv. dominus litis (pán sporu), ktorý má právo procesnými úkonmi, ktoré sú prejavom jeho autonómnej vôle ovplyvňovať priebeh a smerovanie celého súdneho konania (tzv. dispozičný princíp občianskeho súdneho konania). Vôľa žalobcu dosiahnuť zastavenie konania prostredníctvom inštitútu späťvzatia žaloby je však limitovaná dvoma skutočnosťami, a to nesúhlasom druhej procesnej strany so zastavením konania a existenciou vážnych dôvodov, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Dôkazné bremeno existencie takýchto vážnych dôvodov potom v konaní nesie žalovaný. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu vážne dôvody, zákon túto otázku nerieši, preto treba vychádzať z toho, že posudzovanie vážnosti dôvodov je výlučne vecou voľnej úvahy a hodnotiaceho úsudku súdu. Tie však nie sú svojvoľné, pretože súd pri posudzovaní závažnosti dôvodov berie na zreteľ jednotlivé skutkové okolnosti prípadu a povahu uplatňovaného nároku a hodnotí predovšetkým možné dôsledky zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi účastníkmi a dopad na postavenie účastníkov, najmä žalovaného s prihliadnutím na mieru ohrozenia jeho práv a právom chránených záujmov“. Z ďalšieho rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Obo 81/2010 vyplýva: „Posúdenie dôvodnosti nesúhlasu so späťvzatím návrhu je výlučne vecou úvahy súdu. Nemusí ísť len o dôvody a záujmy právne, ale aj závažné etické, morálne, ekonomické a iné motívy závažného charakteru, pre ktoré súd konanie nezastaví“.

12. Z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 3Cdo1171/2002 okrem iného vyplýva: „Vážnym dôvodom pre nepripustenie späťvzatia žaloby je spravidla okolnosť, z ktorej je možné dovodiť, že späťvzatím návrhu je žalovaný ohrozený vo svojich oprávnených záujmoch napríklad preto, že v prípade späťvzatia a následného zastavenia konania by sa už sám nemohol s úspechom domáhať rozhodnutia o spornom nároku (viď vyporiadanie spoločného majetku manželov). Žalovaný musí uviesť dôvod, pre ktorý s pripustením späťvzatia žaloby nesúhlasí“.

13. Späťvzatie žaloby, a to aj po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej, je zákonom dovolený a predpokladaný postup, ktorý je upravený v ust. § 370 CSP. Je prirodzeným dôsledkom výsledku sporu, že žalobca v prípade jeho neúspechu môže uplatniť svoje dispozičné oprávnenie a zobrať žalobu späť, t. j. pokiaľ v rozhodnutí vo veci samej sa javí jeho neúspech pred rozhodnutím odvolacieho súdu. Takémuto postupu žalobcu nie je možné zabrániť. Zabrániť dôsledkom takéhoto konania zo strany žalobcu je možné len vtedy, ak by tu boli také vážne dôvody na strane žalovaného, pre ktoré konanie zastaviť nemožno. Musí ísť o také vážne dôvody, ktoré potláčajú aj základnú zásadu dispozičného oprávnenia žalobcu nakladať s vecou. O takýto prípad by sa malo jednať vtedy, ak by bez rozhodnutia vo veci samej ostali vzájomné práva a povinnosti strán sporu, a to najmä žalovaného neisté, sporné, porušené a bez meritórneho rozhodnutia by nedošlo k ich náprave alebo k nastoleniu stavu právnej istoty. V prejednávanej veci o takýto prípad ide.

14. Žalovaný ako dôvod nesúhlasu so späťvzatím žaloby uviedol právnu istotu spočívajúcu v existencii právoplatného rozsudku o zamietnutí žaloby, čo zakladá prekážku res iudicata, čím bude odstránené riziko, že by sa žalobca domáhal svojej premlčanej pohľadávky inými spôsobmi. Žalovaný teda odôvodňoval nesúhlas so späťvzatím žaloby právnou istotou a na druhej strane možným rizikom budúceho uplatnenia premlčanej pohľadávky žalobcu iným spôsobom v prípade absencie rozhodnutia vo veci samej. Odvolací súd sa s týmito dôvodmi stotožňuje.

15. Okresný súd zamietol žalobu z dôvodu premlčania nároku uplatneného žalobcom, pričom žalobca proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nepodal. Týmto rozhodnutím okresný súd upravil vzájomné vzťahy medzi stranami sporu týkajúce sa spornej žalobcom uplatnenej pohľadávky a dôsledkom zamietnutia žaloby je absencia exekučného titulu na strane žalobcu, ktorý sa teda nemôže domáhať od žalovaného uspokojenia svojej pohľadávky núteným spôsobom, t.j. exekúciou.

16. Je prirodzené, že v takomto štádiu má žalovaný odôvodnený záujem aby rozsudok okresného súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá nadobudol aj právoplatnosť, čím by založil prekážku veci rozhodnutej (na základe skutkového základu a uplatneného nároku v žalobe) a navodil by tým stav právnej istoty spočívajúci v prekážke opätovného uplatnenia už raz zamietnutého nároku. Je nepochybné, že v prípade nadobudnutia právoplatnosti rozsudku okresného súdu sa právne postavenie žalovaného posilní, pričom medzi stranami sporu je týmto rozhodnutím vyriešená otázka premlčania žalobcom uplatneného nároku.

17. V prejednávanej veci je navyše procesné postavenie žalovaného špecifické v tom, že k späťvzatiu žaloby došlo po vydaní rozsudku okresného súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá a teda žalovaný bol v konaní úspešný. Žalobcovi síce nie je možné uprieť späťvzatie žaloby aj v takomto štádiu konania, avšak toto dispozičné oprávnenie je limitované nesúhlasom žalovaného a vážnymi dôvodmi na základe, ktorých so späťvzatím žaloby nesúhlasí. Už samotnú procesnú situáciu žalovaného, ako strany úspešnej v konaní pred súdom prvej inštancie, považuje právna teória za pravdepodobný závažný dôvod nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby (Števček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol.: Civilný sporový poriadok, Veľké komentáre, C.H.BECK, 2016, str. 1250).

18. Súd druhej inštancie preto pri hodnotení dôsledkov zastavenia konania z hľadiska právneho a faktického stavu vzťahov medzi stranami sporu a pri hodnotení dopadu na postavenie žalovaného dospel k záveru, že prípadným zastavením konania na základe späťvzatia žaloby a zrušením vydaného zamietajúceho rozsudku okresného súdu by došlo k zhoršeniu postavenia žalovaného a k zvýšeniu jeho právnej neistoty za situácie, keď bola žaloba zamietnutá z dôvodu premlčania uplatnenej pohľadávky. Rozsudok okresného súdu vyriešil vzťah medzi stranami sporu so záverom o premlčaní uplatnenej pohľadávky, nevytvoril exekučný titul na ťarchu žalovaného a odvolací súd nevidí rozumný dôvod, prečo by mala opätovne nastúpiť právna neistota medzi stranami sporu na základe späťvzatia žaloby, pripustením ktorého by došlo k zrušeniu vydaného rozsudku, ktorý už vzájomný vzťah vysporiadal.

Podľa odvolacieho súdu každá osoba v postavení žalovaného by bola oprávnená dôvodne domáhať sa nepripustenia späťvzatia žaloby

19. S prihliadnutím na individuálne okolnosti tohto konania, jeho štádium a procesné postavenie žalovaného súd druhej inštancie dospel k záveru, že žalovaným udávané dôvody sú závažné, ktoré bránia zastaveniu konania. Súd druhej inštancie preto späťvzatie žaloby podľa § 370 ods. 2 CSP nepripustil.

20. Po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia okresný súd rozhodne už len o výške priznaných trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP, keďže odvolanie proti rozsudku okresného súdu podané nebolo.

21. O trovách druhoinštančného konania, aj keď nejde o odvolacie konanie, avšak o späťvzatie žaloby po vydaní rozsudku okresným súdom rozhoduje súd druhej inštancie, rozhodol súd druhej inštancie tak, že v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na ich náhradu žalovanému vo výške 100% ako strane úspešnej v tomto konaní.

22. Rozhodnutie senátu súdu druhej inštancie bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).